

Verksamhetsberättelse 2020

Innehållsförteckning

Uppgifter om förbundet.....	3
FDUV:s kontaktuppgifter	3
FDUV:s förbundsstyrelse 2018-2020	3
FDUV:s personal	4
Medlemsföreningar	5
Medlemskap i organisationer	5
Verksamhetsberättelse 2020	6
1. ALLMÄNT OM FDUV.....	6
2. PÅVERKAN	7
3. SAMARBETE FÖRBUND-FÖRENING	9
4. LÄGER OCH FRITID	10
5. FAMILJARBETE SAMT BOENDE- OCH SYSSLSÄTTNINGSPRÅGOR.....	11
6. LÄRUM	16
7. LL-CENTER	18
8. STEG FÖR STEG	21
9. INFORMATION OCH KOMMUNIKATION.....	23
10. SAMARBETE	26
11. FÖRVALTNING	28

Uppgifter om förbundet

FDUV:s kontaktuppgifter

FDUV, förbundet för personer med utvecklingsstörning eller annan intellektuell funktionsnedsättning rf

HELSINGFORSKANSLIET: Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 HELSINGFORS

TELEFON: (09) 434 23 60

E-POST: fduv@fduv.fi

VASAKANSLIET: Storalånggatan 60
65100 VASA

TELEFON: (06) 319 56 52

E-POST: fduv.vasa@fduv.fi

WEBBPLATS: www.fduv.fi

FDUV:s förbundsstyrelse 2018–2020

ORDFÖRANDE: Mikaela Björklund
VICE ORDFÖRANDE: Beatrice Wahlström
Christel Granholm-Hagen

ORDINARIE MEDLEMMAR:	ERSÄTTARE:
Anja Dennstedt	Joakim Smeds
Benita Haals	Ossian Wassborr
Mikael Holm (avgått 24.3.2020)	Susan Enberg
Gösta Höijer (avlidit i april 2020)	Sylvan Höijer
Inger Karlsson	Monica Björkell-Ruhl
Åsa Krook	Nanny Sundström
Majvor Neuman	Christina Mannfolk
Marion Norrgård	Lars-Erik Björklund
Kerstin Strengell	Ulrika Häggman
Anna Öhman	Carola Gröndahl

Förbundet har under 2020 också samlats till ett vår- och ett höstmöte.
Dessutom samlades förbundet till en gemensam förbunds kongress i oktober.

FDUV:s personal

I Helsingfors

verksamhetsledare
administrativ chef/personal ansvarig
verksamhetssekreterare (till 20.3.2020)
ekonomiassistent (från 16.3.2020)
administrativ koordinator
teamledare, sakkunnig i intressepolitiskt arbete
informatör
projektkoordinator/Familjen i centrum
sakkunnig i boendefrågor
Koordinator för läger och DUV-föreningar
teamledare/LL-Center
planerare/LL-Center (till 11.12, tjänstledig
från 31.7.2020)
redaktör/LL-Bladet
vikarierande redaktör på LL-bladet
(2.3-31.5 och från 1.8.2020)
pedagogisk utvecklare/Lättläst IKT
koordinator för läsombudsverksamhet
pedagogisk handledare (10.3-31.5 och
från 10.8.2020)
kontorsbiträde
kontorsbiträde
verksamhetskoordinator/Steg för Steg
regional koordinator/Steg för Steg
projektledare/Steget vidare
sommарvikarie för koordinator för läger och
DUV-föreningar (1.6-7.8)
Aktivitetsledare (1.6-31.7.2020)
Aktivitetsledare (1.6-31.7.2020)
Aktivitetsledare (1.6-31.7.2020)

Lisbeth Hemgård
Patricia Wessman
Hanna Sipiläinen
Charlotte Vaskola-Åminne
Mattias Lehtinen
Annette Tallberg-Hahtela
Matilda Hemnell
Henrika Mercadante
Nina Normann
Filippa Sveholm
Johanna von Orgies-Rutenberg

Solveig Arle
Maria Österlund

Berenike Marschan
Carina Frondén
Veronica Andersson

Nina Rosenblad
Daniela Frankenhaeuser
Isa Moisio
Sofia Jernström
Frank Lundgren
Melanie Shametaj

Clara Rutenberg
Oskar Kakko
Iina Levonen
Petra Pölönen

I Vasa

teamledare/Lärum
försäljningssekreterare/Lärum
pedagogisk utvecklare/Lärum
sakkunnig inom boendefrågor
och påverkansarbete, ledare för familjeteamet
projektkoordinator/ Familjen i centrum
kurs- och regionalkoordinator/Steg för Steg
projektledare / Steget vidare
koordinator för läger och DUV-föreningar
(moderskapsledig från 10.2.2020)
Vikarie koordinator för läger och DUV-föreningar
(från 24.2.2020)
Kontorsbiträde, från 1.8
sommарvikarie för läger och DUV-föreningar
(1.6-7.8.2020)
Aktivitetsledare (1.6-31.7.2020)
Aktivitetsledare (1.6-31.7.2020)
Aktivitetsledare (1.6-31.7.2020)

Malin Sandström
Ann-Christin Hagstrand
Fredrika Nyqvist

Susanne Tuure
Camilla Forssell
Annika Martin
Erika Backman

Tina Holms

Pamela Abbors
Rebecca Honkanen

Daniela Mård
Wiljam Johansson
Sabina Ribacka
Elsa Sandås

Medlemsföreningar

	Antal medlemmar
DUV i Östra Nyland	139
DUV i Mellersta Nyland	306
DUV i Västnyland	224
DUV i Kimitonejden	90
DUV i Västra Åboland	135
DUV på Åland	409
DUV i Sydösterbotten	204
DUV i Vasanejden	391
DUV i Nykarleby	189
DUV i Jakobstadsnejden	346
DUV i Karlebynejden	189
Steg för Steg	220
Totalt	2 842 medlemmar

Medlemskap i organisationer

FDUV är medlem i följande organisationer:

- Aspa-stiftelsen
- Centralförbundet för barnskydd
- Handikappforum
- Inclusion Europe
- Inclusion International
- Kehitysvammaliitto
- FINGO - Servicecentrum för utvecklingssamarbete
- Förbundsarenan
- Nordiska Samarbetsrådet för Utvecklingsstörning (NSR)
- SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder
- SOSTE - Finlands social och hälsa
- Vammaiskumppanuus - Samverkan inom funktionshinder
- VATES-stiftelsen

Förbundsstyrelsen framför sitt varma tack till alla som stött FDUV:s verksamhet och strävanden under året 2020.

Verksamhetsberättelse 2020

1. ALLMÄNT OM FDUV

FDUV är intresseorganisationen för svenskspråkiga personer med intellektuell funktionsnedsättning i Finland. FDUV står för frihet, delaktighet, utveckling och valmöjligheter för alla - också för dem som behöver stöd i vardagen.

Vi är en nationell människorättsorganisation som arbetar för att svenskspråkiga personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga ska få en jämlik ställning i samhället och service och stöd på sitt eget modersmål.

FDUV är också en serviceproducent som erbjuder tjänster till personer med intellektuell funktionsnedsättning och andra med liknande stödbehov. Vi utvecklar ständigt stödet för målgruppen och deras anhöriga.

FDUV bildades redan 1971 i sin nuvarande form, då med enbart en anställd. FDUV hade under år 2020 ca 27 anställda, av dem var sju deltidsanställda.

FDUV är en viktig plattform för personer med intellektuell funktionsnedsättning, för anhöriga och för personal inom omsorgen och skolvärlden. FDUV informerar, utbildar och påverkar attityder på svenska i Finland.

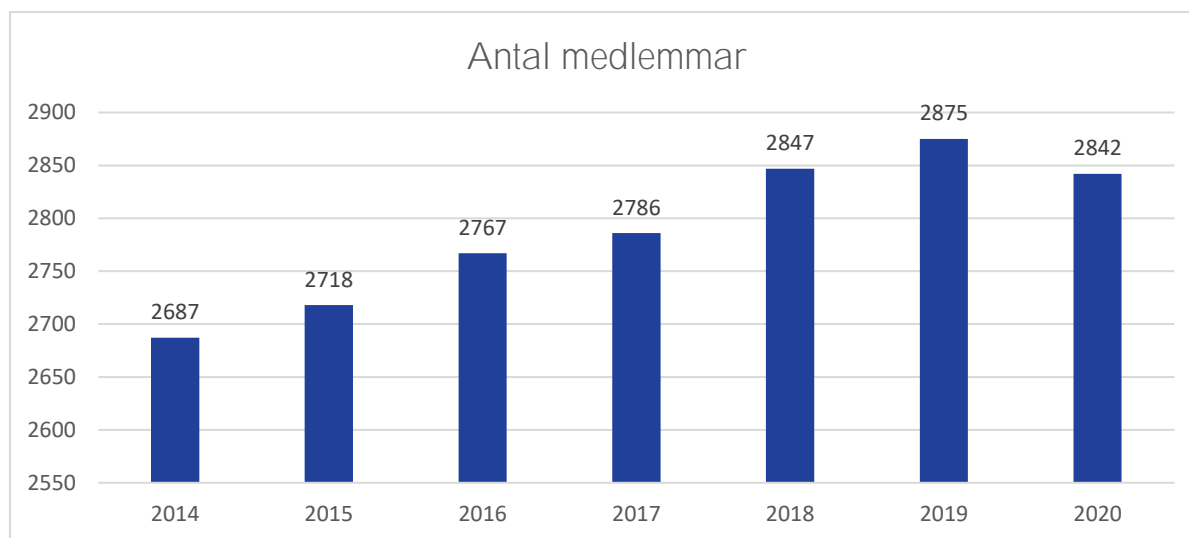
FDUV har tolv medlemsföreningar med 2 842 medlemmar, men vi erbjuder många fler personer tjänster; allt från personer med flerfunktionsnedsättning med stort stödbehov till personer med läs- och skrivsvårigheter, med mindre stödbehov. Vårt uppdrag definieras inte av diagnoser, utan av det stödbehov människor har.

Liksom hela samhället påverkades förbundets verksamhet under året i hög grad av coronapandemin. Dels blev det en central uppgift att följa med och rapportera hur pandemin och coronarestriktionerna drabbade personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga, dels fick en stor del av verksamheten göras om eller helt ställas in då fysiska träffar inte kunde förverkligas. Samtidigt har vi utvecklat nya digitala verksamhetsformer.

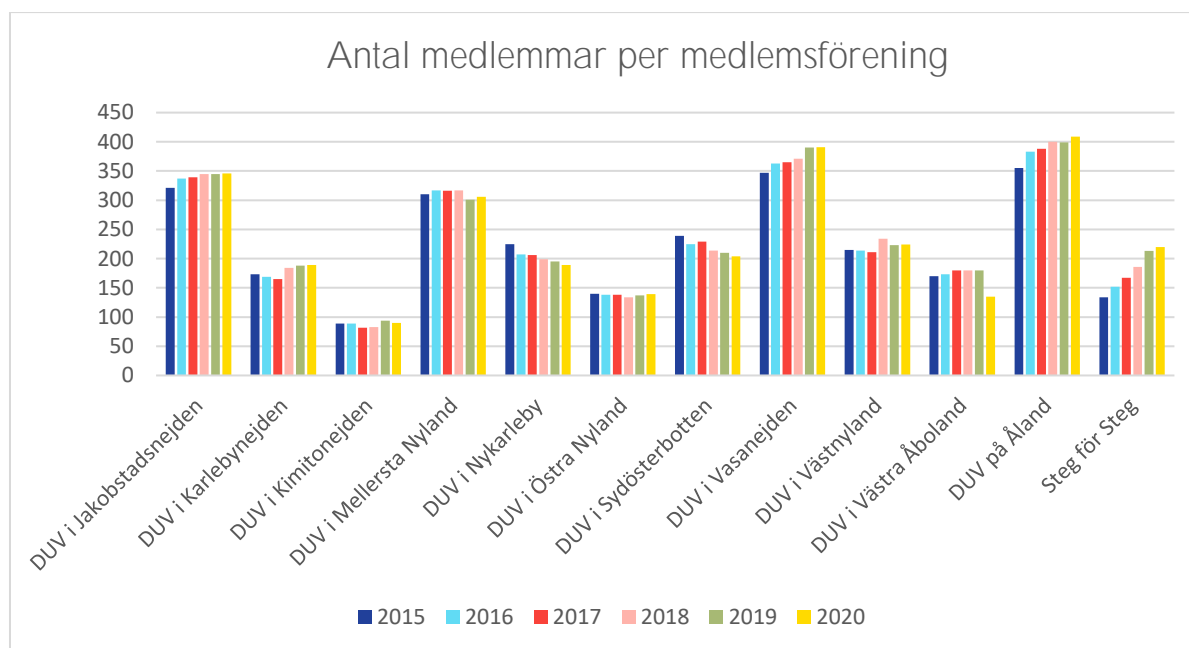
På grund av coronapandemin var vi också tvungna att ändra våra planer för förbundskongressen som skulle vara en av årets stora begivenheter på Åland. I stället ordnades kongressen i mindre skala, i huvudsak på distans och med bara de stadgeenliga ärendena på programmet. På grund av coronarestriktionerna bestämdes att föreningarna kunde representeras av enbart två delegater vilket betydde ett begränsat antal deltagare. En ny styrelse för perioden 2021-2023 valdes och kongressen slog också fast förbundets strategi för samma tidsperiod och ett nytt politiskt program. Därtill sändes en resolution angående vårdreformen till den finlandssvenska pressen.

Under verksamhetsåret sjönk förbundets totala medlemsantal något, vilket vittnar om en rätt ålderstigen medlemskår. En av medlemsföreningarna har också aktivt skrivit ut medlemmar som inte betalat sin årliga medlemsavgift. Det sjunkande medlemstalet var ett trendbrott; under de fem föregående åren ökade medlemsantalet. Se figur 1 och 2.

Figur 1. Medlemsutvecklingen i FDUV:s medlemsföreningar 2014-2020

Figur 2. Antal medlemmar per medlemsförening 2015-2020

2. PÅVERKAN

FDUV:s mål för år 2020 var att fortsätta påverka utformningen av bland annat social- och hälsovårdsreformen samt sammanslagningen av specialomsorgslagen och handikappservicelagen till den nya funktionshinderlagen. Påverkansarbetet kom ändå att präglas långt av coronapandemin som bröt ut i Finland i mitten av mars.

För FDUV:s målgrupp innebar de coronarestriktioner som infördes stora förändringar i vardagen. Bland annat infördes besöksförbud på boendeenheter, gruppverksamhet som avlastning och daglig sysselsättning lades på is och särskilt under våren ordnades såväl

småbarnsfostran som skolgång och undervisning på distans. Coronapandemin synliggjorde bristen på individuella stödtjänster i Svenskfinland, i och med att majoriteten av kommunerna inte kunde erbjuda alternativa stödformer i stället för de grupplösningar som hittills erbjudits. Detta ledde till trötthet, utmattning och frustration bland anhöriga, som var tvungna att ordna vardagen då samhällets stöd drogs in. I samma veva ökade också antalet kontakter till förbundets personal.

FDUV rapporterade tillsammans med de finska systerorganisationerna Kehitysvammaliitto, och Kehitysvammaisten Tukiliitto kontinuerligt till statsrådets lägescentral om hur pandemin och restriktionerna påverkade målgruppen och DUV-föreningarnas verksamhet. På våren rapporterades varje vecka, medan rapporteringen skedde med ca 2-3 veckors mellanrum i slutet av året. I maj ordnades ett webinarium kring corona, rättigheter och stöd.

Vid sidan av coronapandemin har lagstiftningsprocesserna kring vårdreformen och funktionshinderlagstiftningen framskridit. FDUV deltog under året i Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp kring ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning (Osallisuusryhmä) som tillsatts som ett svar på funktionshinderorganisationernas medborgarinitiativ *Ingen marknadsvara*. Arbetsgruppen fokuserade på att förbättra bestämmelserna kring delaktighet och rättsskydd i förslaget till ny funktionshinderlag. Arbetsgruppens slutrapport presenterades i december.

FDUV kommenterade vårdreformen i så väl debattartiklar, media som i möten med beslutsfattare på både kommunal och riksnivå. I september presenterade regeringen en preciserad modell för hur social- och hälsovården ska organiseras i framtiden. Glädjande nog motsvarade den föreslagna modellen för service och vård för svenskspråkiga personer med intellektuell funktionsnedsättning långt de linjedragningar FDUV fört fram under de senaste tio åren.

FDUV styrelse initierade en arbetsgrupp vars syfte var att utreda vilka psykiatriska tjänster och vilket annat stöd som finns att tillgå för personer med intellektuell funktionsnedsättning i Svenskfinland. Arbetsgruppens uppdrag var också att komma med förslag på vad som behöver utvecklas vad gäller expertkunnande och vardagligt stöd. Arbetsgruppen bestod av barnpsykiater Saskia Öhman från Folkhälsan Valfärd Ab, ledande psykolog Anita Norrdahl från Kårkulla samkommun och Kerstin Strengell, anhörig och styrelsemedlem i FDUV. Strengell fungerade som arbetsgruppens ordförande och som beredare och sekreterare fungerade sakkunnig i påverkansarbete Annette Tallberg-Haahtela från FDUV. Arbetsgruppen sammankom fyra gånger under året.

I början av mars hölls en temakväll om tystnadsplikt i Helsingfors för anhöriga och personal inom omsorgen. Avsikten var att ordna motsvarande temakvällar på olika håll i Svenskfinland, men på grund av coronapandemin ordnades föreläsningarna virtuellt i stället. Sammanlagt ordnade FDUV två för allmänheten öppna webinarier kring tystnadsplikt plus ett separat digitalt diskussionsmöte för en av Kårkullas boendeenheter. Som föreläsare anlätades jurist Johanna Lindholm. Sammanlagt deltog 75 personer i temakvällen och webinarierna.

Förutom rapporter, utlåtanden och skrivelser angående coronapandemin arbetade förbundet aktivt för att påverka service och tjänster för personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga. Under året utarbetade FDUV 19 utlåtanden och ställningstaganden. Därtill bidrog förbundet till utlåtanden skrivna av Handikappforum, SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder, Delegationen för utvecklingsstördas boende (KVANK) och andra relevanta nätverk. FDUV deltog också aktivt i THL:s sakkunniggrupp för den svenska Handboken om funktionshinderservice, i vilken FDUV:s representant fungerade som ordförande.

Under året deltog FDUV i höranden om inklusion i skolan, om det nationella handlingsprogrammet om genomförande av FN:s funktionshinderkonvention, om

tillgänglighetskraven i lagen om digitala tjänster och om vårdreformen med omsorgsminister Kiuru.

FDUV erbjuder rådgivning i intressepolitiska frågor till medlemmar. Under 2020 var antalet kontakter sammanlagt cirka 260, varav cirka 60 kontakter handlade om coronapandemin. Den information som framkommer i dessa kontakter används som stöd då förbundet utarbetar utlåtanden och skrivelser och är i kontakt med beslutsfattare och media.

FDUV:s påverkansarbete koordinerades i ett påverkansteam. I teamet ingick den sakkunniga inom påverkansarbete, verksamhetsledaren, informatören, teamledaren för familjearbete, projektledaren för Steget vidare-projektet och en regional koordinator från föreningen Steg för Steg. Påverkansteamet träffades cirka en gång per månad och behandlade aktuella ärenden samt utvärderade och koordinerade åtgärderna inom vårt påverkansarbete.

Inför förbundskongressen hösten 2020 förberedde FDUV ett politiskt program, i vilket klargjordes tyngdpunkterna inom FDUV:s påverkansarbete för mandatperioden 2021-2023. Det politiska programmet tar ställning till bland annat vårdreformen, funktionshinderlagen, socialskydd och arbetsliv.

Den intressepolitiska arbetsgruppen, som består av representanter för föreningarna, övergick från och med mars 2020 till distansmöten. På grund av pandemin önskade arbetsgruppen fler möten, dels för att få information om hur coronapandemin inverkar nationellt på servicen, dels för att kunna dela med sig av hur pandemin och restriktionerna påverkade på lokalt plan. Under 2020 samlades gruppen sex gånger. Intressepolitiska arbetsgruppen deltog också i uppgörandet av FDUV:s politiska program.

I slutet av året gjorde FDUV en enkät som skickades till alla medlemshushåll per post. I enkäten utredde FDUV hur personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga upplever samhällets och FDUV:s stöd samt hur coronapandemin har påverkat dem. Sammanlagt fick FDUV 320 svar från anhöriga och 255 svar från personer med intellektuell funktionsnedsättning. Det framkom bland annat att coronapandemin var en utmanande tid för anhöriga och personer med intellektuell funktionsnedsättning eftersom samhället inte lyckades erbjuda ersättande tjänster då boende och dagverksamheten påverkades av pandemin. Den egentliga enkätanalysen görs i början av 2021.

Verksamheten finansierades till största delen med medel från STEA.

3. SAMARBETE FÖRBUND–FÖRENING

Förbundet har som mål att upprätthålla en kontinuerlig kontakt med föreningarna och sprida relevant information om förbundets verksamhet, särskilt när det gäller frågor som berör fritidsverksamhet, påverkansarbete och stöd till familjen. Förbundets personal behöver också träffa föreningsaktiva för att bättre kunna svara på de behov föreningarna har.

FDUV har två deltidsanställda föreningskoordinatorer, en i Vasa som samarbetar med föreningarna i Österbotten samt en i Helsingfors som samarbetar med föreningarna i södra Finland. Förutom koordinatorerna engageras förbundets personal i de frågor som de är sakkunniga i.

Förbundets föreningskoordinatorer hann med bara ett fysiskt möte före coronapandemin förändrade all verksamhet. Koordinatorerna hjälpte sedan föreningarna att tolka restriktionerna och stödde dem att lägga om sin verksamhet. Familjeteamet inom FDUV gav också ett aktivt stöd till föreningarna. Teamet kontaktade alla föreningar, gav idéer på verksamhet som kan förverkligas digitalt och erbjöd utbildning i användningen av det digitala arbetsverktyget Zoom. Zoomguiden som utvecklades i samarbete med Lärum kom väl till användning.

Föreningsaktiva hölls informerade om aktuellt genom ett månadsbrev som skickades per epost. På hösten utvecklades månadsbrevet till dels ett elektroniskt nyhetsbrev som skickas också till medlemmar, professionella och andra intresserade, dels till ett elektroniskt föreningsbrev som skickas uttryckligen till föreningarnas förtroendevalda och personal. Föreningsbrevet skickas ca fyra gånger per år med aktuell information som berör specifikt föreningarna.

FDUV upprätthåller DUV-nätet som finns på förbundets webbplats. DUV-nätet innehåller material till föreningarna, bland annat månadsbrev, anvisningar för medlemsregistret, redovisningsblanketter, föreläsningmaterial och föreningshandboken.

Förbundet erbjuder stöd och ger praktiska råd beträffande det gemensamma medlemsregistret och föreningarnas webbplatser om det behövs.

DUV-dagarna som samlar föreningsaktiva ordnades inte 2020 eftersom det ordnades förbundskongress. Kongressen blev dock inte den mötesplats för medlemsföreningar och medlemmar som tänkt då den måste ordnas i betydligt mindre skala på grund av coronapandemin.

4. LÄGER OCH FRITID

4.1 Lägerverksamhet

FDUV arrangerar årligen sommarläger för barn, unga, vuxna och äldre med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning. Målet är att lägren skräddarsys så att individens behov och intressen ligger i fokus. Årets tema var naturen och temat skulle genomsyra lägerprogrammet på alla läger.

Till lägersommaren 2020 planerades 26 läger, 14 i södra Finland och 12 i Österbotten. Vi mottog ca 300 ansökningar om lägerplats och 175 ansökningar om jobb på läger. På grund av coronapandemin och rådande restriktioner kunde FDUV ändå inte ordna sommarläger som vanligt. I stället erbjöds de som anmält sig till läger ett alternativt koncept där FDUV:s anställda sommarledare åkte till deltagarens boendeort och ordnade individuellt anpassat sommarprogram.

Sammanlagt deltog 62 personer i de totalt 88 fysiska träffarna i olika kommuner i Svenskfinland. Av deltagarna var 27 från södra Finland och 35 från Österbotten. Majoriteten, eller 40 deltagare, var under 26 år. Antalet träffar per person varierade mellan två och sju, enligt deltagarnas och familjernas önskemål. På en del träffar deltog flera deltagare och ledare, dock i smågrupp och så att det sammanlagda antalet inte översteg åtta personer. Träffarna pågick i regel cirka sex timmar. På träffarna utgick man från de önskemål som familjerna framfört i samtal och i det elektroniska webbformulär som sännts ut på förhand. Programmet kunde bestå av bland annat skogs promenader, utflykter till stranden, bollspel, minigolf och besök till Högholmens djurpark eller friluftsmuseet Stundars. Träffarna var avgiftsfria för deltagarna.

Förutom de fysiska träffarna erbjöds digitala träffar med varierande program två gånger per vecka. Sammanlagt ordnades 15 digitala träffar under juni och juli. Temat på de digitala träffarna var till exempel högläsning, allsång, frågesport, lek och spel samt fredagsdisco.

Sommarens alternativa verksamhet kompletterades dessutom med ett aktivitetshäfte som lägerkoordinatorerna skapade tillsammans med fyra tidigare lägerledare. Aktivitetshäftet skickades till alla som anmält sig till läger och innehöll uppgifter som de kunde göra under sommaren på egen hand eller tillsammans med en stödperson.

Under hösten då coronaläget var lite bättre kunde två veckoslutsläger genomföras. Ett barn- och syskonläger ordnades i Helsingfors samtidigt som föräldrarna deltog i Folkhälsans rekreationsdagar. Samma veckoslut i oktober ordnades ett läger för ungdomar på Villa Elba i Karleby. I Helsingforslägret deltog sju personer och i Karleby deltog fem personer.

Två lägerkoordinatorer har haft ansvar för att planera lägren, en med ansvar för planeringen av lägren i Österbotten, en med ansvar för planeringen av lägren i södra Finland. Under sommarmånaderna anställdes dessutom två assistenter som stöd för lägerkoordinatorer. Assistenterna var också de ansvariga ledarna för den alternativa verksamheten. De planerade och utförde de fysiska och de digitala träffarna tillsammans med de övriga sommarledarna som anställdes, tre sommarledare per region.

De fysiska träffarna som ordnades fick god respons och därför har konceptet utvecklats till lokala dagläger som år 2021 erbjuds som alternativ till de traditionella sommarlägren.

4.2 Fritidsverksamhet

De lokala DUV-föreningarna har en betydelsefull roll i att arrangera fritidsverksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Målet är att anpassa allmän service så att den också lämpar sig för målgruppen, men ändå finns det fortfarande många som önskar separat verksamhet. Föreningarna samarbetar aktivt med arbetar- och medborgarinstitut, ungdoms- och idrottsnämnder, församlingar och andra föreningar för att kunna erbjuda ändamålsenlig och uppskattad verksamhet.

Året var utmanande för DUV-föreningarna då verksamheten påverkades av coronaläget och mycket av den inplanerade verksamheten inhiberades då man inte kunde samlas fysiskt. FDUV:s personal understödde föreningarna i mån av möjlighet när det gällde planering av aktiviteter och tips på hur verksamhet kan ordnas på distans.

Trots att verksamheten var småskaligare än vanligt och vad som var planerat ordnades fritids-, kultur- och idrottsaktiviteter i mån av möjlighet. Verksamheten omfattade aktiviteter som teaterklubbar, musikträffar, konstklubbar, föräldrträffar samt även simskolor och andra idrottsaktiviteter. Utfärder, teaterbesök, kioskbil, gardenparty och stallbesök är exempel på annat som föreningarna ordnat under året. Förutom traditionellt program ordnade en del föreningar också digitala träffar. Bland annat ordnades vår- och julfester på distans.

Sammanlagt ordnade de lokala DUV-föreningarna fritidsverksamhet för cirka 900 enskilda deltagare med intellektuell funktionsnedsättning runtom i Svenskfinland. Ungefär 200 ledare, stödpersoner och frivilliga ställde upp och var engagerade i verksamheten som ordnades.

På grund av coronapandemin kunde inte de årliga dansgalorna i Österbotten ordnas. Föreningarna var också tvungna att tänka om vad gäller styrelsemöten och flera föreningars möten hölls på distans.

Som tidigare år understödde förbundet DUV-föreningarna ekonomiskt genom ett fritidsbidrag. Majoriteten av föreningarna fick dessutom ett verksamhetsbidrag från förbundet.

Verksamheten finansieras till största delen med medel från Finlands Svenska Omsorgsstiftelse.

5. FAMILJARBETE SAMT BOENDE- OCH SYSSÄTTNINGSPRÅGOR

I FDUV:s familjearbete vill vi se familjen som en helhet och att ge familjemedlemmarna det stöd de behöver, vid den tidpunkt stödet behövs. Till familjen räknar vi barn, unga och

vuxna med intellektuell eller annan funktionsnedsättning, föräldrar, syskon, mor- och farföräldrar eller andra närstående som ingår i familjens närmaste nätverk.

Målgrupper är främst familjer i Svenskfinland, men också personal inom vård och omsorg som ger stöd och service till familjerna. En bred palett av lågtröskelverksamhet som omfattar både individuellt stöd och stöd i olika gruppsammansättningar ger olika individer möjligheter att finna det som passar just dem.

Mycket av stödet till familjerna i olika skeden av livet sker via STEA-finansierad verksamhet, både löpande- och projektverksamhet. I projektet *Familjen i centrum* ingår numera tidigare projekt som de frivilliga familjestödjarna och informationsprojektet *Mer än ord*. Förbundets stöd på vägen mot ett eget hem (flyttförberedelse) är också STEA-finansierad, liksom det nya projektet *Steget vidare - från arbetsverksamhet till arbete med lön*. Tack vare flyttförberedelsen och *Steget vidare* har vi kunnat fördjupa oss i boende- och sysselsättningsfrågor.

Förutom STEA-finansierad verksamhet arrangerade förbundet familjekurser och seminarier, delvis i samarbete med andra organisationer. Kurserna finansierades med deltagaravgifter, understöd av finlandssvenska fonder och egna medel.

5.1 Projektet Familjen i centrum och kursverksamhet

Målet med det treåriga projektet *Familjen i centrum* är att stärka resurserna hos familjer med barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning runtom i Svenskfinland. Stöd erbjuds både individuellt och i grupp, online och via fysiska träffar. Genom en stor variation av verksamhet uppmärksammas olika individers och familjemedlemmars behov.

Stödet omfattar primärt kamratstöd, verktyg för att hantera vardagen, rekreation och vila. Därtill erbjuds familjerna information om tjänster, stöd och rättigheter. Kunskap om familjernas behov sprids till professionella, med särskild fokus på Familjecentren i de tvåspråkiga landskapen. Genom utökat samarbete och nätverkande med tredje sektorns organisationer och professionella inom kommunerna hittar fler familjer det stöd de behöver. Målet har varit att FDUV:s roll som brobyggare mellan familjerna och tjänsterna i samhället förstärks.

Coronapandemin påverkade verksamheten i hög grad, många evenemang fick ställas in eller ordnas på annat sätt. Samtidigt påskyndade pandemin ibruktandet av digitala lösningar. Redan i mars öppnade vi ett anhörigcafé online. Parallellt med att anhöriga fick kamratstöd samlade vi in uppgifter om familjernas utmaningar och brister i samhällstödet till FDUV:s påverkansteam som sammanställde uppgifterna till statsrådet. Verksamhet online möjliggjorde att nya avlägset bosatta familjer kunde delta. Tyvärr ställdes sju planerade evenemang in på grund av pandemin.

Under året deltog totalt 216 familjemedlemmar av verksamheten, varav 94 var sådana som inte tidigare tagit del av vår verksamhet. Verksamheten 2020 bestod av

1. Resursstärkande gruppverksamhet

Diskussionsgruppen Balans i Vasa, samlade föräldrar till diskussioner kring föräldraskap, stresshantering och mindfulness. Projektkoordinatorerna deltog i en gruppledarutbildning som ordnades av MIELI-Psykisk Hälsa och ledde parallellt en onlinegrupp för föräldrar som gav redskap för stärkt samspel med barnen. En grupprocess för vuxna syskon online enligt Bräcke diakonis samtalsmaterial förverkligades i samarbete med en familjestödjare. En temadag i Karis gav mor- och farföräldrar nya tankar kring positiv samvaro med barnbarnen.

2. Rekreation för familjer

Under året ordnades en familjehelg i Närpes, fyra Familjekraftdagar i Karislojo och en familjedag i Jakobstad med sammanlagt 78 deltagare.

3. Kamratstöd för anhöriga

Totalt 18 nätcaféer för anhöriga, en syskondag i Vörå och en diskussionskväll för föräldrar till vuxna med intellektuell funktionsnedsättning gav gemenskap och ny information till anhöriga.

4. Individuellt stöd till familjer

Antalet stödsamtal med föräldrar och personer med funktionsnedsättning fördubblades under året till 214. Samtalsstöd kompletterades med hjälp kring serviceplanering och information om rättigheter.

5. Familjestödjarverksamhet

Våra 31 frivilliga familjestödjare var ännu aktivare än året innan och gav stöd till 76 familjer. Familjestödjarna utbildades två gånger online.

6. Information till familjer

På webbplatsen fduv.fi har bland annat materialet i infobanken kompletterats och en tipslista med aktiviteter i coronatider publicerats. Webbplatsen meranord.fi uppdaterades. Information spreds också via FDUV:s nyhetsbrev, FB-grupperna Funkisvardag med barn och Funkisvardag med unga och vuxna, bloggtexter, artiklar och intervjuer.

7. Kunskapsspridning till professionella

Under året nåddes 462 professionella och studerande via projektet. Vi deltog i som föreläsare eller ordnade

- sex workshops inom projektet *Perheet keskiöön* för 102 deltagare
- fem *Mer än ord*-utbildningar i bemötande för 62 studerande
- två utbildningar för 19 hjälpledare
- Elev- och studerandevårdsdagen med 34 deltagare
- seminariet *Att uppleva världen annorlunda* med information om flickor med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning för 180 professionella.

Verksamhetsåret var projektets tredje och sista år. Ett långsiktigt program för FDUV:s stöd till familjer sammanställdes utgående från de stödbehov vi identifierat under projektåren. Stödformerna som presenteras ur ett livscykelperspektiv visualiserades i en broschyr och en video.

Projektets främsta samarbetspartner var Folkhälsan, Barnavårdsföreningen i Finland, Kårkulla samkommun, Finlands Svenska Autism- och Aspergerförening, Project Liv, Kehitysvammaisten Tukiliitto, Mieli - Psykisk hälsa i Finland och FDUV:s lokalföreningar.

Inom projektet arbetade en koordinator i södra Finland (70 %) och en koordinator i Österbotten (100 %) med stöd av en deltidsanställd kurskoordinator och en teamledare. Projektets styrgrupp träffades fyra gånger och en referensgrupp i Österbotten två gånger.

Verksamheten finansierades huvudsakligen med medel från STEA.

5.2 Stöd på vägen mot ett eget hem

Det finns ett stort behov av nya och kreativa lösningar för boende för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Hela familjen ska vara delaktig i flyttprocessen, och flyttaren ska erbjudas kurser och information om olika alternativ på ett sådant sätt att hen kan omfatta informationen. Trots behov produceras det på årsbasis få nya boendeenheter inom den svenskspråkiga omsorgen, vilket ställer krav på nytänkande kring alternativa boendetjänster.

Målet för FDUV:s boendeverksamhet är att erbjuda och sprida information om flyttförberedelse och om olika boendialternativ och -tjänster till familjer, kommuner, serviceproducenter och föreningar. Det är viktigt att medvetandegöra att flyttförberedelse finns att tillgå på svenska.

Vår ambition är att personer med intellektuell funktionsnedsättning hittar ett eget hem som passar dem, inklusive lämpliga stödåtgärder, och att familjerna får stöd i hela flyttprocessen. Ett annat mål är att sammanföra familjer så att de kan få kamrattstöd av varandra och höra hur andra löst boendefrågor i liknande situationer.

Under året har vi nått 480 personer kring flyttförberedelse, såväl personer med intellektuell funktionsnedsättning och anhöriga som professionella. Kontakten till anhöriga och flyttare har både skett individuellt och i grupp. Se figur 3. Därtill har vi utövat nätverksarbete och haft kommunala kontakter, totalt cirka 660 kontakter.

Under året startade vi i Vasa en kurs i flyttförberedelse där ungdomarna och anhöriga träffades samtidigt men i separata grupper. Vi hann träffas fysiskt bara en gång och de resterande gångerna träffades vi på grund av coronapandemin digitalt. Gruppen fortsätter ännu 2021.

Vi har förverkligat vuxenlivskurser med fokus på boende i Borgå och Helsingfors. På kurserna har deltagarna använt sig av olika kreativa arbetsmetoder för att konkretisera framtids tankar och drömmen om ett eget hem. Kurserna var ett samarbete med Optima. Därtill ordnade vi i Helsingfors en vuxenlivskurs i samarbete med Marthaförbundet där deltagarna lärde sig olika hemmalivsfärdigheter och i Vasa en kurs med temat känslor och relationer under ledning av psykolog Anita Norrdahl.

Diskussionsgrupper för anhöriga med temat boende har pågått under hela året. Några gånger har grupperna träffats fysiskt, men sedan har verksamheten övergått till digitala träffar. Vi har använt oss av arbetsboken *På egna ben* och fokuserat bland annat på hur man kan stöda barnet mot större självständighet och hur man kan hantera sin oro då barnet flyttat hemifrån.

I samarbete med projektet *Familjen i centrum* och Finlands Svenska Autism- och Aspergerförening ordnade vi seminariet *Att uppleva världen annorlunda*. Vid seminariet presenterade Frank Fellman och Pirjo Laatikainen boendialternativ för personer som inte klarar av boende i grupp med andra. Även erfarenhetstalare Paula Tilli och psykiater Svenny Kopp föreläste under seminariet. Seminariet lockade över 200 deltagare.

För att utveckla och stöda dialogen mellan personal, anhöriga och personer med intellektuell funktionsnedsättning ordnade vi en träff om tystnadsplikt i Vasa med jurist Johanna Lindholm. Träffen riktade sig till såväl professionella som anhöriga. Överenskommelser och öppen dialog kan lösa flera problem i boendevardagen och stöda förverkligandet av delaktighet och självbestämmande.

Förbundet har översatt och tryckt upp Kehitysvammaisten Palvelusäätiös arbetsbok *Så här vill jag leva mitt liv*. Arbetsboken stöder självbestämmande, delaktighet och möjligheten att göra val. Arbetsboken har tagits väl emot och används inom Kårkullas verksamhet. Dessutom har vi producerat två kortfilmer för att beskriva olika boendialternativ.

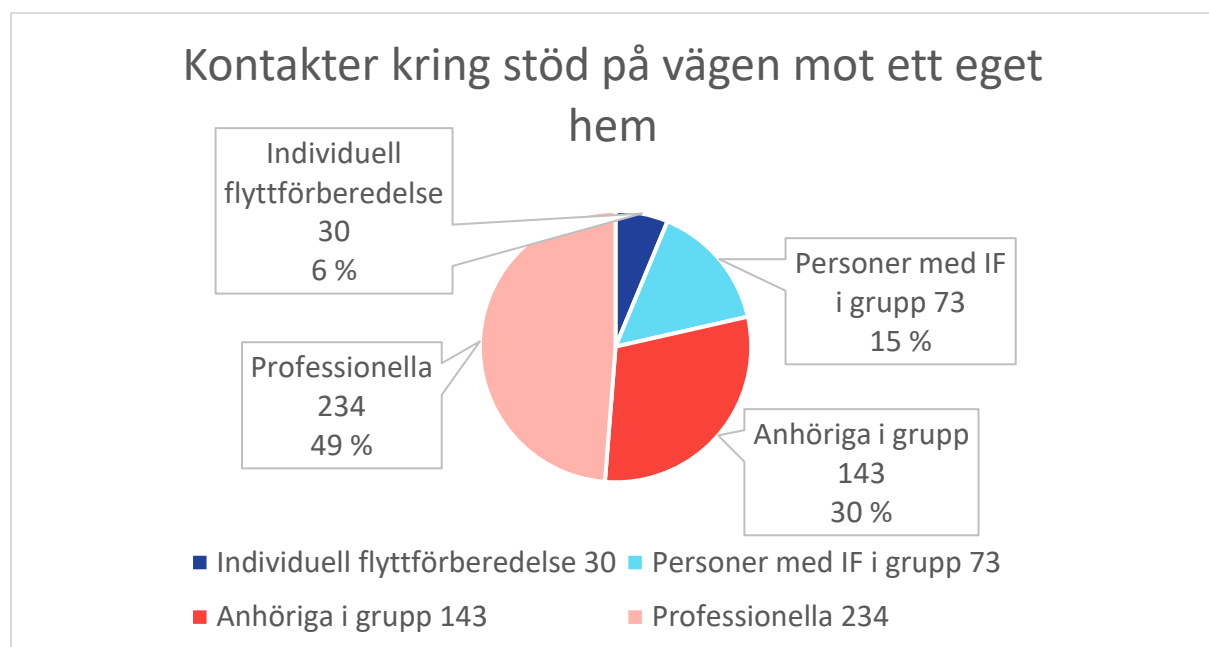
Inom Delegationen för boende för personer med utvecklingsstörning (KVANK) har vi bearbetat och konkretiserat kvalitetskriterierna för att stöda en verklig användning av dem i boendevardagen. Tillsammans med Kårkulla har vi producerat en kortfilm kring ett av de nio kvalitetskriterierna.

Trots coronapandemin som utmanade verksamheten har vi under året fått nya familjer med och 16 procent av personerna inom flyttförberedelse har flyttat till egna hem, efter några år inom verksamheten. Vår erfarenhet visar att alternativa boendetjänster uppstår då det på riktigt skapas individuella lösningar.

Inom FDUV:s stöd på vägen mot ett eget hem arbetade två sakkunniga inom boendefrågor, en heltidsanställd i södra Finland och en deltidanställd i Österbotten. Verksamheten har dessutom fått stöd av förbundets kurskoordinator. Verksamheten har två referensgrupper bestående av samarbetspartner och anhöriga, en i södra Finland och en i Österbotten och en referensgrupp i södra Finland bestående av personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Verksamheten finansieras med medel från STEA.

Figur 3. Antal kontakter kring flyttförberedelse 2020.

5.3 Projektet Steget vidare – från arbetsverksamhet till arbete med lön

FDUV blev beviljad finansiering för ett treårigt projekt för att förbättra möjligheterna för personer med intellektuell funktionsnedsättning att få lönearbete. Projektet *Steget vidare - från arbetsverksamhet till arbete med lön* startade i mars 2020. Målet med projektet är att på olika sätt främja möjligheterna till lönearbete för målgruppen.

Det finns flera personer med intellektuell funktionsnedsättning som redan är med i arbetslivet, men som inte får lön för sitt arbete. Utlokaliserad arbetsverksamhet är en verksamhet som utförs på vanliga arbetsplatser, men den som gör arbetet är inte anställd utan får en arbetsersättning via den kommun eller serviceproducent som ordnar verksamheten. Genom att synliggöra de rådande strukturerna kan vi peka på de hinder som finns och visa på andra möjligheter. Ökad kunskap och verktyg till både professionella och personer med intellektuell funktionsnedsättning främjar möjligheterna att övergå från arbetsverksamhet till lönearbete.

Det har visat sig att personer med intellektuell funktionsnedsättning saknar möjligheter att diskutera lönearbete och får inte tillräckligt med information om vad lönearbete innebär. Professionella jobbar med arbetsfrågor och söker arbetsplatser för personer med intellektuell funktionsnedsättning, men sällan är det frågan om lönearbete.

Under det första projektåret har fokus legat på att stärka kunskapen om lönearbete både hos personer med intellektuell funktionsnedsättning och hos professionella och anhöriga. Delaktigheten i den egna serviceprocessen förutsätter kunskap och förståelse för de begrepp som används. Information till arbetsgivare är också en viktig del av projektets verksamhet.

Coronapandemin påverkade projektets möjligheter att nå ut till större grupper. Infoträffar och besök på enheter fick helt enkelt avbokas.

Trots allt var det ändå möjligt att komma i gång och på olika sätt ge möjlighet att diskutera lönearbete och förmedla information. För personer med intellektuell funktionsnedsättning ordnade vi en nätkurs om arbete och vi besökte även Steg för Stegs nätcaféer för att tala om lönearbete. Projektet fick även individuella kontakter där målet var att hitta arbetsfrämjandeservice på personens hemort. Projektet stödde i kontakten till både arbetsgivare och övrigt nätverk. För anhöriga ordnade vi en digital infokväll om arbetsfrågor.

Samarbetet med projektets samarbetspartner har varit aktivt och givande. I samarbete med Optima ordnade vi infoträffar för elever i Jakobstad och Nykarleby och i Borgå kunde vi genomföra en arbetslivskurs för elever på Telma-linjen. I samarbete med Raseborgs handikapps-service skapades en diskussionsgrupp om arbete och lön i Ekenäs. I Kronoby kunde deltagare på dagverksamheten Regnbågen få information om arbete.

För professionella har vi ordnat olika utbildningar i arbetsfrågor. Det visade sig att flera professionella upplever att de inte har tillräcklig kunskap för att konsekvent jobba för att få fler i lönearbeten. Det uppstod värdefulla diskussioner och möjlighet att stanna upp och reflektera över det egna arbetet och de strukturer som genomsyrar verksamheten. Konkret information om TE-byråernas tjänster och nationella utvecklingsförslag var en del av utbildningarna.

Under året skapade vi även material om arbete. Videor med exempel från vanliga arbetsplatser och annat material spreds under temaveckan i december som i år hade temat arbete. Vi har skrivit bloggtexter och sammanställt informationsblad. Vi har valt att konsekvent sträva till att synliggöra personer med intellektuell funktionsnedsättning i arbete och ge dem som vill möjlighet att komma till tals och medverka i videor och på webinarier.

Projektet deltog även aktivt i olika nätverk bestående av professionella och sakkunniga i arbetsfrågor. Under året tillsatte regeringen en utredning om införandet av en övergångsarbetsmarkandsmodell enligt den svenska modellen för Samhall. Projektet sammanställde ett utlåtande om modellens möjligheter och hinder med tanke på målgruppen personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Inom projektet arbetade en projektledare på heltid i södra Finland och en koordinator på deltid i Österbotten. Projektet har även en styrgrupp bestående av samarbetspartner. Styrgruppen samlades på distans under hösten 2020.

6. LÄRUM

Lärum arbetar för att tillgodose behovet av specialpedagogiskt material på svenska i Finland. Det innebär att Lärum utvecklar, förmedlar och handleder kring nivåanpassade läromedel, lättläst material och hjälpmedel som kan underlätta inläringen eller vardagen för personer med behov av stöd. Lärums mål är att personal och anhöriga får mera

information och kunskap om material som kan komma till nytta för personer i behov av stöd. Till Lärums uppdrag hör också att främja den digitala delaktigheten för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Lärums verksamhet riktar sig i första hand till personal inom utbildningsområdet, men även personal inom omsorgen och anhöriga kan ha stor nytta av Lärums verksamhet.

Kontakterna från det sociala området och anhöriga har ökat under det senaste året, delvis på grund av coronapandemin, men även tack vare ett utökat samarbete inom FDUV.

Under året har Lärums personal bestått av en teamledare, två pedagogiska handledare och en försäljningskoordinator. Från augusti till december anställdes ytterligare en pedagogisk handledare på deltid för att öka spridningen av information om material och hjälpmedel samt om Lärums tjänster i södra Finland.

Våra främsta samarbetspartner har varit Folkhälsans enhet för språk och samspel, Schildts & Söderströms, Bildningsalliansen, Kårkulla samkommun och Opike.

6.1 Spridning och handledning

För att sprida information om material och hjälpmedel samt Lärums tjänster deltog Lärum i Educamässan i januari och arrangerade en så kallad läromedelsrunda i samarbete med Schildts & Söderströms i februari och mars. Under resten av året har spridningen varit en utmaning då inga större evenemang ordnats i fysisk form på grund av coronapandemin. I stället har vi satsat på digital spridning genom till exempel Facebookkampanjer med olika teman, videofilmer, digitala nätverksträffar och nätcaféer.

När distansundervisningen inleddes på våren delade vi tips till föräldrar på Facebook och inlägget nådde över 17 000 personer och fick över 3200 interaktioner. Lärums Facebooksida hade vid årets slut cirka 1370 gillare mot 1160 året innan. Lärum sprider information också via ett elektroniskt nyhetsbrev. Vid årets slut hade nyhetsbrevet över 900 prenumeranter.

Under året förändrades även vår handledning och våra föreläsningar från fysiska träffar till digitala träffar, vilket från början var en utmaning men som också gett nya möjligheter. Tack vare olika digitala verktyg kan vi nu nå hela Svenskfinland på ett enkelt och smidigt sätt. Vi har erbjudit individuell handledning genom videomöten och digitala föreläsningar och workshoppar. Sammanlagt har vi handhaft 60 handledningsärenden med 71 träffar och hållit 25 föreläsningar och workshoppar.

Antalet besökare till materialutställningarna i Vasa och framför allt i Helsingfors har naturligtvis minskat jämfört med året innan, men med beaktande av rådande restriktioner har vi ändå tagit emot besökare som tagit kontakt. Behovet av att se materialet i fysisk form finns fortfarande kvar då man ska avgöra om det passar för en specifik elev. Att sprida material, särskilt nytt material, är svårt enbart i digital form.

Genom webbshopen som sköts via Lärum-förlaget Ab har nivåanpassade läromedel, lättläst material och hjälpmedel förmedlats till hela Svenskfinland. För främjandet av den digitala delaktigheten har Lärum utarbetat korta, lättlästa handledningar för olika digitala verktyg som till exempel Zoom och Whatsapp. Under året ordnades också ett möte för den svenska arbetsgruppen för Papunets webbplats.

Trots det utmanande läget under året med mycket inställda evenemang och förändringar har vår verksamhet kunnat fortsätta. Genom olika digitala verktyg och sociala medier har vi nått ut till nya personer.

Denna verksamhet finansierades i huvudsak med STEA-medel.

6.2 Materialproduktion och övrig verksamhet

Under verksamhetsåret 2020 färdigställdes flera olika läromedel. I början av året publicerades de två sista delarna i det digitala läromedlet *Solklart omgivningslära: Naturen omkring oss* och *Naturens fenomen*. I samarbete med Folkhälsan utarbetades också nytt material med symbolstöd till *Solklart*. Projektet kring det digitala läromedlet *Minne & Sinne* slutfördes och fyra nya teman samt fem grammatikkurser publicerades under året.

Under året utkom också två traditionella läromedel, ett arbetshäfte med tillhörande begreppskort i samhällslära *Alla vi tillsammans - samhälle* och ett arbetshäfte till serien *Förklara för mig* som kompletterar filmer i fysik och kemi som finns tillgängliga i Lärums digitala materialbank.

Vi genomförde också ett nytt projekt i samarbete med Natur och Miljö. Som ett resultat av det kommer vi att ge ut ett nytt material inom temat klimatförändringen i början av 2021. Materialet består av 30 begreppskort som förklarar svåra begrepp inom temat klimatförändringen på ett enkelt sätt.

Utöver dessa läromedel och material har Lärums pedagoger utarbetat kortfattade handledningar inom olika teman, till exempel *Skolarbete hemma med barn i behov av stöd*, *Tidsuppfattning och tidsuttryck* och *Läsinläring för personer med Downs syndrom*.

För att främja den digitala delaktigheten för personer med intellektuell funktionsnedsättning höll vi en digital IKT-kurs för handledare och pedagoger, i samarbete med Bildningsalliansen. Kursen hade 20 deltagare. Under 2021 kommer vi att fortsätta projektet med målet att få ett medborgar- eller arbetarinstitut att ordna en IKT-kurs specifikt för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Verksamheten finansieras med medel från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne och Päivikki och Sakari Sohlbergs Stiftelse.

7. LL-CENTER

LL-Center arbetar med och för lätt svenska i Finland. Människor som till exempel på grund av intellektuell funktionsnedsättning, demens eller annat modersmål har svårt att läsa eller förstå allmänspråk behöver information på ett lättare språk för att kunna ta till sig samhällsinformation, nyheter och litteratur. I annat fall riskerar de bli utanför samhället och har svårare att hantera sin egen vardag. De som har svårt att läsa själva även om texten är lättläst behöver dessutom hjälp av någon som kan läsa högt och förklara och diskutera innehållet.

Vid LL-Center arbetade under 2020 en heltidsanställd teamledare/sakkunnig inom lätt språk, en heltidsanställd redaktör för LL-Bladet, en heltidsanställd koordinator för läsombudsverksamhet och information och en deltidanställd redaktör med ansvar för text- och rådgivningstjänster.

Det täta samarbetet med Selkokeskus vid Kehitysvammaliitto fortsatte. Referensgruppen för lättläst, med experter och representanter för målgrupperna, stödde LL-Center med utveckling, främjande och spridning av lätt svenska i Finland.

Verksamheten finansierades till största delen med medel från STEA, men även med bidrag från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Svenska Folkskolans Vänner och Konstsamfundet samt intäkter från textarbeten och kurser.

7.1 LL-Bladet

Målet med den lättlästa nyhetstidningen LL-Bladet är att personer med svaga läs- eller språkkunskaper får tillgång till nyheter på lätt svenska och därigenom bättre möjligheter att följa med och förstå vad som händer i omgivningen, påverka sitt eget liv, hantera sin vardag och vara delaktiga i samhället. LL-Bladet som papperstidning är en prenumererad tidning. En årsprenumeration år 2020 kostade 25 euro. Webbtidningen är gratis. Tidningen ges ut i samarbete med Selkokeskus vid Kehitysvammaliitto, som systertidning till finska Selkosanommat.

År 2020 gav vi ut 20 nummer av LL-Bladet som papperstidning och webbtidning. Däremellan publicerades även färskna nyheter på webben. Nyheterna på webben dominerades detta år av nyheter om coronapandemin. Också i papperstidningen satsade vi extra mycket på information om coronakrisen, som aktualiserade behovet av klar och lättförståelig information för alla medborgare. LL-Center fortsatte också att producera nyheter med symbolstöd för läsare som behöver riktigt lätta nyheter. Symbolnyheterna görs utgående ifrån artiklar i LL-Bladet och de publiceras i anslutning till webbtidningen på ll-bladet.fi. Under 2020 publicerades 93 nyheter med symbolstöd.

Papperstidningens upplaga var cirka 800, men den nådde mångdubbelt fler eftersom tidningen ofta läses i grupp på boenden och dagverksamheter och i skolor. Webbtidningen hade under det gångna året 48 162 användare och 71 864 sessioner, vilket var en ökning på ungefär 60 procent jämfört med föregående år. Också för symbolnyheternas del skedde en ökning på drygt 60 procent jämfört med 2019. Antalet användare var nu 3 033 och sessionerna var 4 582.

LL-Bladets läsare på webben är till största delen andra än de som läser papperstidningen. Enligt respons vi har fått är papperstidningen fortfarande mycket viktig för många som inte kan ta till sig nyheter digitalt.

Under 2020 påbörjades planeringen av en reform av LL-Bladet och Selkosanommat. Både papperstidningarna och webben kommer att förnyas. Reformarbetet har gjorts i samarbete med studerande vid yrkeshögskolan Metropolia.

7.2 Textbearbetning, rådgivning och kurser i att skriva lättläst

Målet för våra textbearbetningstjänster och kurser i att skriva lättläst är att det ska finnas mera lättläst information ute i samhället och att fler ska känna till hur man skriver lättläst och kommunicerar på lätt språk.

Vi har fortsatt att erbjuda bearbetningar och översättningar till lätt svensk och att granska andras lättlästa texter. LL-Center kvalitetsgranskar svenska informationstexter för märkning med den nationella symbolen för lättläst. Granskningarna är gratis och i samband med dem erbjuds även rådgivning. För bearbetningar och översättningar uppbär vi en skälig avgift. Uppdragen år 2020 var 40 och bland beställarna fanns FPA, Institutet för hälsa och välfärd (THL), Regionförvaltningsverket i södra Finland, fackförbundet JHL, Rinnehemmet/Diakonissanstalten, Helle-biblioteken, Vaski-biblioteken, Befolkningsförbundet, Minnesförbundet, Marthorna, Folktinget, SFP, Föreningen för förebyggande rusmedelsarbete (EHYT), Biobanken och Helsingfors Arbis.

LL-Center översatte under våren även på eget initiativ THL:s finska lättlästa coronainformation i samarbete med FDUV:s information. Rådgivningsuppdragen utöver de som gavs i samband med textgranskningar var drygt 30. LL-Center fortsatte under 2020 att stöda redaktörerna för YLE nyheter på lätt svenska med feedback.

Under 2020 höll vi fem kurser och workshoppar i att skriva lättläst, tre av dem som digitala kurser uppdelade på flera dagar. Kurserna innehåller också information om lättläst som en del av webbtillgänglighet och om talat lätt språk. På grund av coronapandemin fick vi

under våren ställa om våra planer och utveckla ett koncept för digitala skrivkurser. Det visade sig att intresset för digitala kurser var stort så vi fortsätter sannolikt med dem även under kommande år. I kurserna deltog 32 personer.

7.3 Information och påverkan

Målet för LL-Centers informations- och påverkansarbete är att öka kunskapen om behovet av lätt språk och sprida information om lättläst material.

Den största satsningen år 2020 var seminariet *Lätt språk är en fråga om tillgänglighet* som LL-Center ordnade i november i samarbete med referensgruppen för lättläst, statsrådets svenska språknämnd och Institutet för de inhemska språken. På grund av coronapandemin sändes seminariet över nätet, med endast föreläsarna på plats. I programmet ingick bland annat föreläsningar om språkets betydelse för den digitala tillgängligheten samt om lätt språk och språkliga rättigheter, videohälsningar från personer som behöver lätt svenska och basinformation om lätt språk. Seminariet riktade sig särskilt till personer som arbetar med information eller översättning inom en myndighet eller organisation. Drygt 120 personer deltog i seminariet i realtid och ungefär lika många har sett det bandade seminariet på webben efteråt.

Inför seminariet tryckte vi upp planschen *Använd lätt språk!* med 20 tips för att skriva och tala lätt, som seminariedeltagarna och andra intresserade kunde beställa på posten. På hösten började vi också ge ut ett digitalt nyhetsbrev som utkommer cirka fyra gånger om året.

På webben fortsatte vi att sprida information på vår webbplats ll-center.fi och vår Facebooksida. Vi har också fortsatt att samla lättlästa texter på webbplatsen lättläst.fi där vi bland annat publicerade lättläst information om coronapandemin. Portalen utökades under året också med en ny helhet med tips på lättlästa böcker. Antalet användare steg med närmare 70 % jämfört med 2019, till 4 500. LL-Centers Facebooksida hade vid årets slut cirka 520 gillare mot 430 året innan.

Under största delen av året var det inte möjligt att sprida information om lättläst material på fysiska utställningar, mässor eller besök. I stället presenterade vi lättlästa böcker och annat material på flera digitala träffar, bland annat för bibliotekarier och pedagogiska handledare vid Kårkulla.

Referensgruppen för lättläst, som koordineras av LL-Center, är ett viktigt forum för spridning och utbyte av information om lätt svenska. Referensgruppen samlades till två möten, ett fysiskt och ett digitalt, samt höll däremellan kontakt via e-post. LL-Center deltog under året även i den nationella delegationen för lätt språk (Selkokielen neuvottelukunta).

Coronakrisen visade tydligt hur viktigt det är med information som alla medborgare kan ta till sig. Det framgick också tydligt att det inom myndigheter och andra organisationer som producerar information till medborgarna inte finns tillräckligt med kunnande kring lätt språk. LL-Center påtalade i flera sammanhang vikten av att myndigheter producerar information på lätt språk, även på svenska. LL-Center fick under våren också kommentera handlingsplanen för Öppen förvaltning som utarbetats vid finansministeriet.

7.4 Läsombud och frivilliga högläsare

Läsombudsverksamhetens mål är att flera som har svårt att läsa själva ska få ta del av högläsning på sitt boende eller sin dagverksamhet inom special- och äldreomsorgen, och att lättlästa böcker, nyheter och information ska nå bättre fram till målgrupperna.

Läsombuden är personal som ordnar regelbundna läsestunder, läser högt för klienterna och ser till att det finns lättläst litteratur och information för dem. Under 2020 ordnade vi en kurs för nya läsombud i Västnyland. Kursen var delvis fysisk och delvis digital. En läsombudskurs i Borgå som var planerad till våren, precis då coronapandemin började, blev inställd. Frivilliga högläsare utbildades i samarbete med Folkhälsan på en fysisk kurs i Korsholm och en digital kurs. De frivilliga högläsarna besöker i vanliga fall boenden och erbjuder en guldkant genom att läsa högt för en grupp eller enskilda invånare. Coronapandemin satte käppar i hjulet för den verksamheten. Därför lade vi på höstens kurser vikt vid att berätta om digital högläsning, och deltagarna fick också öva på det. Sammanlagt utbildades 26 nya läsombud och högläsare.

Förutom att utbilda nya läsombud och högläsare satsade vi på stöd och inspiration till tidigare utbildade, för att garantera att läsverksamheten fortsätter på de enheter där den har etablerats. Det gjorde vi genom inspirationsträffar, nyhetsbrev och en Facebookgrupp. För tidigare utbildade läsombud ordnades en fysisk inspirationsträff i Åbo och två digitala träffar för läsombud i hela Svenskfinland. Dessutom ordnades en inspirationskväll om högläsning och lättläst i samarbete med SAMS. I inspirationsträffarna deltog sammanlagt 27 personer.

I februari utmanade LL-Center igen alla läsombud, högläsare och andra intresserade att fira den internationella högläsningdagen med extra festliga läsestunder för sina klienter. 30 enheter runtom i Svenskfinland deltog i firandet. I Facebookgruppen för läsombud och högläsare delade vi bland annat högläsningråd och tips på nya lättlästa böcker. Gruppen hade 60 medlemmar.

8. STEG FÖR STEG

Föreningen Steg för Stegs uppgift är att arbeta för att personer med intellektuell funktionsnedsättning ska synas och höras och vara delaktiga i samhället. Personer med intellektuell funktionsnedsättning ska få möjlighet att påverka och fatta beslut såväl internt inom föreningen och förbundet som i samhället i stort. Målet är att öka medlemmarnas och målgruppens medvetenhet om sina rättigheter. Våra medlemmar ska få en möjlighet att påverka beslutsfattare och upplysa allmänheten om sina rättigheter, behov och resurser.

Verksamhetsåret 2020 var ett exceptionellt år. Coronapandemin begränsade fysiska träffar vilket hindrade genomförande av traditionell verksamhet under en stor del av året och planerad verksamhet behövde genomföras på ett alternativt sätt. Verksamheten kunde i hög grad anpassas till digital form och nya verksamhetsformer utvecklades.

De lokala grupperna samlades till både fysiska och digitala träffar under året. Vi startade även en ny lokal grupp i Åbo, och i dagsläget har föreningen nio lokala grupper på följande orter: Helsingfors, Borgå, Ekenäs, Pargas, Åbo, Jakobstad, Korsholm, Närpes och Mariehamn. De lokala grupperna har samlats till sammanlagt 31 träffar under år 2020. Vi har bland annat träffat stadsstyrelsemedlemmar, ordnat diskussionskvällar om arbete och utfört volontärjobb för församlingen och Röda Korset.

Utöver detta träffades medlemmar från de lokala grupperna tillsammans med övriga medlemmar på digitala nätcaféträffar. Vi höll 28 temabaserade nätcaféträffar, ibland med inbjudna gäster som omsorgspräst Claus Terlinden, riksdagsledamöter och sakkunniga inom arbetsfrågor. I samarbete med FDUV:s boendeverksamhet arrangerades flera nätcaféträffar tillsammans med Marthaförbundets hushållsrådgivare, då deltagarna fick lära sig tillreda enkla maträtter. Nätcaféer med tema var välbesökta, uppskattade och nådde även ut till nya medlemmar. Nätcaféerna hade en viktig social funktion i en tid som i övrigt innebar stora begränsningar i vardagen för målgruppen. Medlemmar och handledare var i viss mån involverade i planering och genomförande av nätcaféer.

Steg för Stegs erfarenhetstalare är en viktig del av föreningens påverkansarbete. En erfarenhetstalare besöker exempelvis skolor och berättar hur det är att leva med en intellektuell funktionsnedsättning. Steg för Steg har 15 utbildade erfarenhetstalare från olika orter i Svenskfinland. Under år 2020 hade erfarenhetstalarna sammanlagt 15 uppdrag, vilket är färre än tidigare år. Utöver några traditionella uppdrag höll erfarenhetstalare digitala uppdrag för beställare. Beställare har varit grundskolor, gymnasier, yrkeshögskolor, Folkhälsan och församlingen. Några erfarenhetstalare höll även livesända uppdrag för allmänheten på sociala medier.

Steg för Steg ordnar regelbundet utbildningar för medlemmar och handledare. Vi erbjöd aktiva medlemmar en tvådelad utbildning med temat lokal verksamhet och välmående, enligt medlemmarnas önskemål. Under utbildningens första del samlades medlemmar i små grupper på tre orter, med videokontakt dem emellan. Utbildningens andra del ordnades som en livesänd föreläsning och paneldiskussion kring temat psykisk hälsa och välmående med bland annat de inbjudna experterna Nonni Mäkikärki från föreningen Pro Lappviken och erfarenhetsexpert Celinda Byskata. Deltagarna fick lära sig om vikten av att ta hand om sin psykiska hälsa och fick många konkreta verktyg för välmående.

En viktig resurs inom Steg för Steg är handledarna. År 2020 hade föreningen 24 handledare som var engagerade i verksamheten. Vi erbjöd fortbildningar för handledare via digitala plattformar. Under en fortbildningsdag i juni diskuterade man bland annat handledarens roll och lokalt påverkansarbete. Inbjuden gäst var handledare Kaarina Lehto från Me Itse. Utöver denna fortbildning erbjöds våra handledare en tvådelad fortbildning i samarbete med FDUV:s familjearbete och Lärum.

Vi genomförde en kampanj under temaveckan för personer med intellektuell funktionsnedsättning i samarbete med FDUV. Årets tema var rätten till lönearbete. Vi publicerade ett uttalande samt en kampanjvideo och fick stor synlighet i media. Under året ordnade vi även kampanjen Vardagshjältar som lyfte upp relationer, välgörenhet och goda gärningar. Med kampanjen ville vi förmedla budskapet att de som ofta är i behov av stöd och hjälp också har resurser att hjälpa andra. 37 medlemmar deltog i kampanjen.

Samarbete med andra organisationer är viktigt när det gäller påverkansarbete kring frågor som berör personer med intellektuell funktionsnedsättning. Vi samarbetade med funktionshinderorganisationer och fick vår röst hörd i olika arbetsgrupper. Vi har haft inflytande på FDUV bland annat genom att våra åsikter lyfts fram i förbundets nya politiska program.

Under år 2020 medverkade Steg för Steg i media 17 gånger. Vi informerade aktivt om vår verksamhet via vårt medlemsblad, på webbplatsen stegforsteg.fi, på Facebook och på Twitter. Vi förnyade vår webbplats med ny design och bättre tillgänglighet. Tre medlemsblad skickades ut till medlemmarna år 2020. Vi skrev 17 artiklar och liknande på webbplatsen. På Facebooksidan publicerade vi 102 inlägg. Vår synlighet på sociala medier har fortsatt att öka. Steg för Stegs Facebooksida hade vid årets slut 541 gillare, jämfört med 467 året innan.

Föreningens verksamhet har nått ut till allt fler medlemmar och föreningens medlemsantal har fortsatt att öka. Vid utgången av år 2020 hade Steg för Steg 220 medlemmar.

På årsmötet valde Steg för Steg ny ordförande och styrelse för följande treårsperiod, förnyade sina stadgar och fattade beslutet att framöver inom föreningen använda begreppet *person med intellektuell funktionsnedsättning* då vi beskriver vår målgrupp.

Steg för Steg har tre deltidsanställda som arbetar med att koordinera verksamheten och sköta föreningens administration. Steg för Stegs verksamhet finansieras till största delen med STEA-understöd. Föreningen ordnar årligen även övrig verksamhet finansierad av finlandssvenska stiftelser och fonder.

9. INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

FDUV har haft en målmedveten informationsspridning och profilering via olika kommunikationskanaler. Syftet är att dels nå medlemmar och andra personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga, dels att nå beslutsfattare och allmänheten för att öka kunskapen om målgruppen och deras resurser och behov.

Medlemstidningen *Gemenskap & påverkan (GP)* utkom planenligt med 4 nummer (upplaga 2600). En del av tidningen är på läst svenska och artiklar publiceras även på webben. En medlemsenkät som genomfördes i slutet av året visar att de flesta önskar få information från FDUV just via GP (66% N=314).

Förbundet har även bidragit med material till tidningen *SOS Aktuellt* som under året fick ny utgivare (SAMS) och nytt namn: *Funktionsrätt i samarbete, FUNK*. FDUV:s medlemmar får GP och FUNK som medlemsförmån.

Vi har uppdaterat webbplatsen fduv.fi regelbundet med nyheter, artiklar, blogginlägg, information om verksamhet och annan relevant information. Webbplatsen har separata lättlästa sidor riktade till personer med intellektuell funktionsnedsättning. Under året har nyheter och andra texter publicerats i medeltal drygt 2 gånger i veckan, samtidigt som äldre texter uppdaterats. I synnerhet under våren uppdaterades information om coronaviruset på lätt svenska regelbundet i samarbete med LL-Center.

Under året har tillgängligheten på webbplatsen utvecklats ytterligare. Informatören har också hjälpt LL-Center och DUV-föreningarna med deras webbplatser. Trafiken till våra webbplatser har fortsatt att öka, men den stora ökningen kan dels bero på att personalen jobbat på distans. Trafik från kontorens IP-adresser räknas inte in i statistiken (se figur 4).

FDUV har varit aktivt på sociala medier, Facebook räknar vi som vår främsta kanal, men Instagram blir allt viktigare medan Twitter fungerar som en kanal mot samhällsdebattörer, media och samarbetspartner. På Facebook skapades 2019 två grupper kopplade till sidan: Funkisvardag med barn (289 medlemmar) och Funkisvardag med unga och vuxna (131 medlemmar) som sköts av personal inom familjearbetet.

Även på sociala medier fortsätter vi att växa, även om algoritmerna gör att det är ännu svårare än tidigare att få synlighet. Vi har dock många trogna följare vilket syns i förhållandevis bra engagemang. På FDUV:s Facebooksida har antalet gillare ökat till 3150 (se figur 5), men det betyder inte att vi når alla dessa. Räckvidden är nästan på samma nivå som ifjol (se figur 6), men utan betald marknadsföring är det svårt att nå ut bredare. Bland de mest engagerande inläggen fanns Rocka sockorna-kampanjen inför Internationella Downs syndrom-dagen, reklam för våra läger och videoinlägg under temaveckan i december. Det inlägg som nådde bäst ut hade en räckvidd på över 24 400.

På Twitter hade vi vid årets slut 751 följare mot 679 året innan, men inläggen hade färre visningar än i fjol (i snitt ca 537 visningar per inlägg mot 786 år 2019).

Engagemangskoefficienten har däremot ökat från drygt 1% till knappt 2%. Att få stor synlighet på Twitter på svenska i Finland har visat sig vara svårt, men vi uppmuntrar våra sakkunniga att twittra och delta i diskussioner på Twitter.

År 2019 tog vi i bruk Instagram och där har vi nu 580 följare mot 285 året innan. Även Lärum finns på Instagram (348 följare mot 175 följare 2019). På Youtube har vi 1280 prenumeranter.

På grund av coronapandemin har behovet av nytt tryckt material varit minimalt. I stället har vi utvecklat vår digitala kommunikation. Vi tog i bruk ett nytt elektroniskt nyhetsbrev som skickas ut till medlemmar, professionella och prenumeranter cirka en gång per månad. Samtidigt upphörde vi med månadsbrev. De föreningsaktiva får i stället ca 4 gånger per år ett elektroniskt föreningsbrev. Även LL-Center och Lärum tog i bruk nya elektroniska nyhetsbrev. Nyhetsbrev har fått ett positivt mottagande och läses i hög grad jämfört med motsvarande nyhetsbrev (se figur 7, 8 och 9).

Under året har vi förverkligat fyra större kampanjer/specialsatsningar:

- **Rocka sockorna** inför och under internationella Downs syndrom-dagen.
- **Motionskampanjen** med syfte att engagera personer med intellektuell funktionsnedsättning att röra på sig. Nästan 70 personer deltog.
- **Sigfrid Törnqvist-priset** instiftades för att uppmärksamma en person eller aktör som gjort en betydande insats för målgruppen. Det första Sigfrid Törnqvist-priset gick till Nalle Öhman.
- **Temaveckan** för personer med intellektuell funktionsnedsättning som i år hade temat arbete med lön.

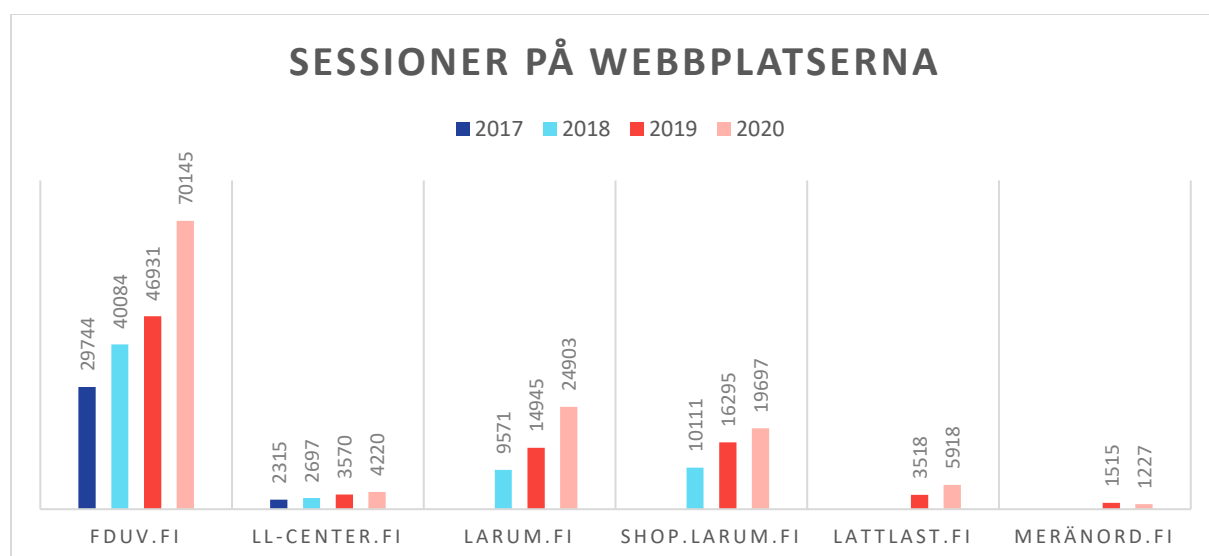
Rocka sockorna-kampanjen i mars måste tonas ner i och med coronapandemin som bröt ut just då. Bland annat avbokades många mediaintervjuer. Temaveckan fick däremot fin spridning både på sociala medier och i media. Även utdelningen av Sigfrid Törnqvist-priset fick tacknämligt med synlighet i media. Vi deltog även i Helsingfors Pride som på grund av coronapandemin ordnades i huvudsak digitalt, kampanjen kring veckan för personer med tal- eller kommunikationssvårigheter samt i social- och hälsovårdsorganisationernas gemensamma kampanj Tur att det finns nån.

Vi har skickat pressmeddelanden och skrivit insändaren enligt behov och förbundet fick betydligt mer mediasynlighet 2020 än året innan (96 mediaträffar mot 53 år 2019) bland annat tack vare de lyckade kampanjinsatserna och flera insändare som publicerats i många tidningar. Synligheten i media 2020 gällde främst vårdformen, service på svenska för personer med intellektuell funktionsnedsättning, Kårkullas roll, coronapandemin och arbete för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Informatören har koordinerat förbundets information och marknadsföring samt bistått de övriga anställda gällande dito. För GP finns ett redaktionsråd som utvärderar varje nummer av tidningen och planerar följande. Dessutom finns en kampanjgrupp bestående av personal från olika verksamheter. Gruppen planerar och utvärderar förbundets större kampanjer.

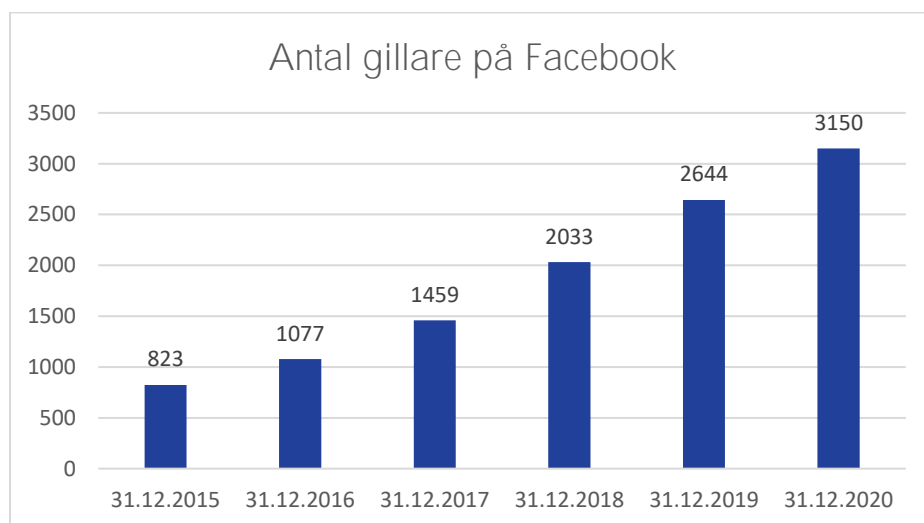
FDUV upprätthåller ett specialbibliotek med bland annat Lättläst-böcker och facklitteratur. Under året gjordes en plan för hur specialbiblioteket ska utvecklas. Bland annat ska fokus ligga på lättläst litteratur, men på grund av coronapandemin har planen inte ännu förverkligats fullt ut.

Figur 4. Antalet besök på webbplatserna. En session registreras då användaren är aktiv på webbplatsen och är giltig i 30 minuter. Om samma användare återvänder senare samma dag registreras det som en ny session.

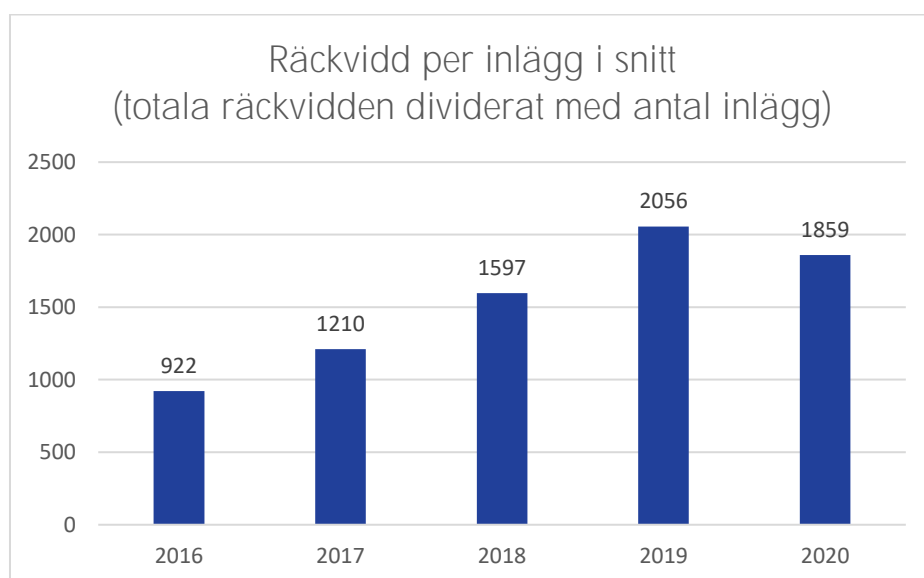

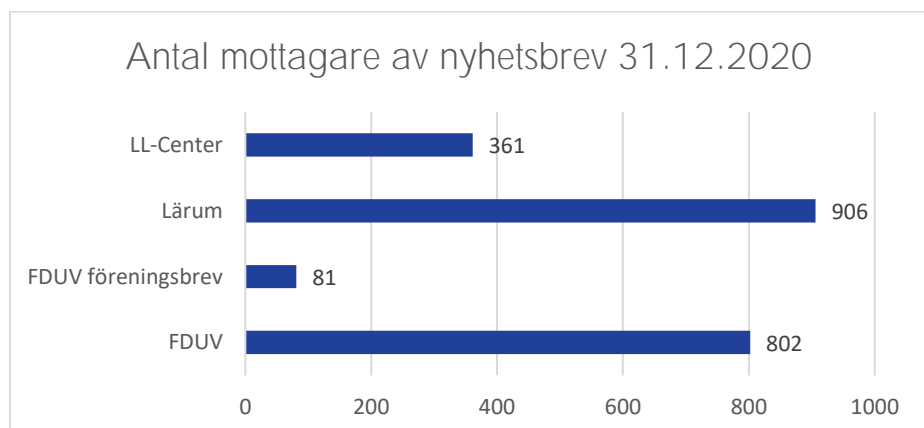
Figur 5. Antalet personer som gillar FDUV:s sida på Facebook. Dessa ser inte automatiskt alla våra inlägg. Om många reagerar på inläggen kan de däremot nå betydligt fler än dessa.

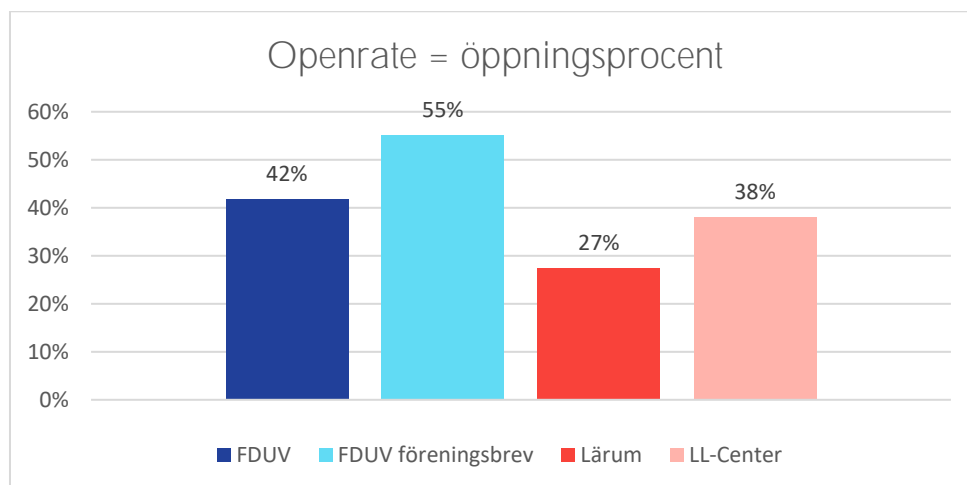
Figur 6. Räckvidden i snitt per inlägg, alltså hur många som i snitt sett våra inlägg i sitt flöde på Facebook.

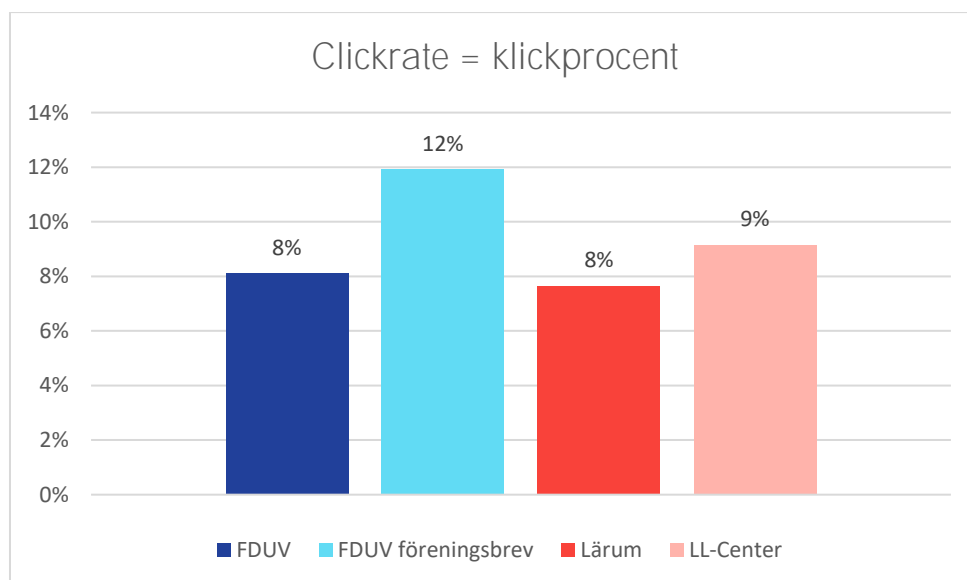
Figur 7. Antalet mottagare av våra nyhetsbrev: FDUV:s nyhetsbrev, FDUV:s föreningsbrev, Lärums nyhetsbrev och LL-Center nyhetsbrev.

Figur 8. Öppningsprocenten i snitt för våra nyhetsbrev 2020. Enligt Liana Mailer / Silverpops jämförelse av olika branscher har organisationer och myndigheters nyhetsbrev i snitt en öppningsprocent på 26 % (högst i jämförelsen var 43%)

Figur 9. Figur 9 Klickprocenten i snitt för våra nyhetsbrev 2020. Enligt Liana Mailer/Silverpops jämförelse av olika branscher har organisationer och myndigheters nyhetsbrev i snitt en klickprocent på 5 % (högst i jämförelsen var 12%)

10. SAMARBETE

10.1 Nationellt samarbete

FDUV samarbetar aktivt med många olika organisationer. Det mest omfattande samarbetet bedriver vi via styrelseuppdrag eller olika samarbetsgrupper.

FDUV är medlem i SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder. Under 2020 representerade vice ordförande Beatrice Wahlström FDUV i SAMS:s styrelse där hon verkade som förbundets ordförande och styrelsemedlem Inger Karlsson verkade som ersättare. Informatören ingår i Funktionsrätt i samarbetes (tidigare SOS Aktuellt)

redaktionsråd och representerade FDUV i SAMS arbetsgrupp med uppgift att utarbeta en strategi för samarbetsförbundets påverkansarbete.

Förbundets verksamhetsledare Lisbeth Hemgård är medlem i Delegationen för social- och hälsoorganisationernas understödscentral STEA samt styrelsemedlem i Samverkan inom funktionsnedsättning, Förbundsarenan och Aspa-stiftelsen. Dessutom representerar verksamhetsledaren förbundet i Kehitysvammaliittos fullmäktige.

Verksamhetsledaren ingår också i ledningsgruppen för Delegationen för boende för personer med utvecklingsstörning (KVANK) som representerar alla större aktörer inom boendeservice för personer med intellektuell funktionsnedsättning i Finland. Förbundets personal i boendeverksamheten och påverkansarbetet har deltagit i KVANK:s andra arbetsgrupper, som behandlar boendekvalitet, daglig verksamhet och verksamhet för barn och unga.

Verksamhetsledaren är därtill medlem i SOSTE Finlands social och hälsa rf:s grupp för svenskspråkiga organisationer och medlem i styrgruppen för SOSTE:s projekt 2.0 som handlar om tredje sektorns roll i vårdreformen. Dessutom har FDUV:s personal deltagit i Handikappforums nätverksträffar och föreningskoordinatör i södra Finland har representerat förbundet i arbetsgruppen för SAMS:s vänverksamhet. Förbundet har även representation i LL-Bladets redaktionsråd, Papunets ledningsgrupp och i delegationen för lättläst litteratur (Selkokielen neuvottelukunta).

FDUV har därtill under året blivit kallad till olika tillfälliga arbetsgrupper kring vårdreformen som Social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd (THL) initierat. Syftet med de olika arbetsgrupperna har varit att samla in information om hur personer med intellektuell funktionsnedsättning påverkas av de planerade förändringarna inom omsorgen.

Personalen deltar även i olika nätverksträffar som Förbundsarenan ordnar.

10.2 Nordiskt samarbete

Genom sitt medlemskap i Nordiska Samarbetsrådet (NSR) vill FDUV tillsammans med sina systerorganisationer i Norden medverka till en bättre bevakning av medborgarverksamhet och övriga samhällsfrågor om personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Nordiska samarbetsrådet NSR skulle under 2020 ha haft sitt årliga möte på Åland. På grund av coronapandemin beslöt man att skjuta upp mötet till 2021. FDUV höll kontakt med sina nordiska kolleger i frågor kring coronapandemin och rapporterade om detta till de finska systerorganisationerna.

10.3 Internationellt samarbete

FDUV är medlem i Inclusion Europe och i Inclusion International, båda intresseorganisationer för personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras familjer. FDUV har delat medlemskap i respektive organisationer tillsammans med Kehitysvammaisten Tukiliitto. Under året deltog FDUV främst genom att aktivt kommentera material och kampanjer som Inclusion Europe initierat.

10.4 Utvecklingssamarbete

FDUV:s samarbete med den kenyanska systerorganisationen KAIH (Kenya Association for the Intellectually Handicapped) fortsatte 2020. Målet med samarbetet är att personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga ska öka sina möjligheter att påverka sin närmiljö och bli delaktiga i samhället. Projektet är en del av det finländska

partnerskapsprogrammet Samverkan inom funktionsnedsättning. Partnerskapsprogrammet fick ökad finansiering från utrikesministeriet 2020 två år framåt, och också FDUV:s projekt fick tilläggsfinansiering.

KAIH har cirka 3 000 medlemmar, i drygt 150 föräldragrupper och fem brukargrupper i åtta distrikt i Kenya. Den ökade finansieringen var tänkt att stärka KAIH:s verksamhet i flera regioner i Kenya. Genom att anställa regionala koordinatörer stödjer vi familjer till en större delaktighet och deras barn till en större självständighet. På grund av coronapandemin har detta inte kunnat förverkligas som tänkt och annan verksamhet har prioriterats. Undantagsvis har KAIH arbetat med humanitär hjälp som utdelning av mat och hygienartiklar till sina medlemmar. Pandemin har påverkat allra mest dem som redan före pandemin var särskilt sårbara och i en utsatt ställning.

FDUV:s samarbetsprojekt i Zanzibar fortsatte under 2020. Målet med projektet är att erbjuda unga yrkesutbildning i en inkluderande miljö. FDUV samarbetar med Kehitysvammaliitto, som koordinerar projektet, samt Kehitysvammaisten Tukiliitto och ZAPDD (Zanzibar Association for People with Developmental Disabilities) i Zanzibar.

11. FÖRVALTNING

Årets resultat är ett överskott på 6 200 euro. Förbundets ordinarie verksamhetsunderskott för 2020 är 708 867 euro, vilket är cirka 14 600 euro mindre än det budgeterade på 723 500 euro. Vega-huset, som FDUV äger 48 % av, har varit i behov av omfattande renovering under året. Det ledde till ökade vederlagskostnader. FDUV ansökte om investeringsstöd från STEA och beviljades för ändamålet 99 000 euro i investeringsstöd den 18 mars 2021.

På grund av coronapandemin har verksamheterna under 2020 förverkligats på annat sätt än planerat, vilket syns i betydliga förändringar i det ekonomiska utfallet i jämförelse med föregående år. Flera verksamheter har större överskott än planerat. Överskotten överförs till 2021 eller återbetalas.

Den ordinarie verksamhetens underskott på 708 867 euro balanserades upp med STEA:s allmänna understöd och investeringsstöd, Finlands Svenska Omsorgsstiftelses bidrag, medel från valinsamlingen, donationer och andra fondunderstöd. Resultatet från placeringsverksamheten är ett överskott på 20 666 euro, vilken också via hyresverksamheten påverkas av förhöjda vederlag, som blev 7 920 euro större än budget. Budgeterat netto från placeringsverksamheten för 2020 var 48 850 euro.

Den ordinarie verksamhetens totala kostnader minskade från föregående år med 19 procent, sammanlagt uppgick kostnaderna till 1 853 035 euro. De budgeterade kostnaderna för året var 2 384 292 euro. Verksamhetens förverkligade intäkter minskade från föregående år med 25 procent till 1 144 167 euro. De budgeterade intäkterna var 1 672 989 euro.

FDUV:s styrelse sammanträdde för nio styrelsemöten (varav fyra möten via epost) under 2020. Arbetsutskottet möttes tre gånger, dessutom grundades ett ekonomiskott som samlades två gånger. De flesta möten arrangerades på distans. Styrelsemötena arrangerades så att man kunde delta antingen digitalt eller på Helsingfors- eller Vasakontoret. Förbundet hade därtill ett vårmöte och ett höstmöte.

Ledningsgruppen som bestod av teamledarna, informatören och verksamhetsledaren samlades 14 gånger under året. Det behövdes fler ledningsgruppsmöten på grund av coronapandemin. De olika teamen har haft möten regelbundet. Personalen har haft personalmöten ungefär en gång i månaden på distans, mötena har protokollförts.

Under året har förbundet riktat tre interna enkäter till de anställda, två av dem gjordes i samarbete med Veritas: en omfattande enkät om arbetsvälmående och en kortare

pulsenkät om anställdas välmående med anledning av coronapandemin och distansarbetet. Enkätresultaten har delgetts och diskuterats med ledningsgruppen, personalen och arbetarskyddskommissionen.

Den tredje enkäten gjordes för att utreda hur väl administrationen stöder personalen i sitt arbete. I enkäten frågades också om det nu fanns behov av annorlunda stöd med anledning av distansarbetet på grund av coronapandemin.

En gemensam personaldag ordnades för hela personalen på distans i juni. En ny arbetarskyddskommission valdes i december 2019 för perioden 2020-2021. Arbetarskyddskommissionen har sammanträtt oftare än vanligt på grund av pandemin.